

Wat moet je doen met het **substraat** van je fytobak of biofilter?

Vooraf door het reinigen van spuitapparatuur kan restwater verontreinigd met gewasbeschermingsmiddelen, ontstaan. Voor het verwerken van dat restwater bestaan vrij laagdrempelige systemen waarbij bacteriën die middelen afbreken. Ondertussen is er een oplossing voor het substraat waarin die bacteriën hun werk vervullen.

Bron: Boerenbond

Bioremediatiesysteem

Op een landbouwbedrijf komt, door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, reinigingswater vrij dat belast is met gewasbeschermingsmiddelen. Dit reinigingswater is afkomstig van het extern en intern spoelen van het spuittoestel en het reinigen van de plaats(en) waar de spuitoplossing klaargemaakt en/of het spuittoestel gestald wordt. Dit reinigingswater moet op een reglementaire wijze verwerkt worden. Hiervoor gebruikt men een bioremediatie-

systeem zoals een biofilter of fytobak. Daarin wordt het reinigingswater op een substraat van compost, stro en aarde gebracht, waar het afgebroken wordt door het microbieel leven dat zich hierop ontwikkelt. Dit substraat raakt op zich niet verzadigd en kan dus opnieuw gebruikt worden. Het kan echter gebeuren dat een landbouwer beslist om een ander of groter type zuivering te bouwen of om uiteenlopende redenen het substraat toch eens te vernieuwen, bijvoorbeeld als door biologische afbraak de verhouding van de verschillende substraatcomponenten niet meer optimaal

Fytobak

Een fytobak is een waterdicht reservoir (beton of kunststof) dat gevuld wordt met een substraatmengsel, waarin micro-organismen leven. Een standaardmengsel bevat ongeveer 50% stro, 40% potgrond of compost en 10% teelaarde van het perceel. De teelaarde van het perceel is heel belangrijk omdat die de nodige micro-organismen levert die in staat zijn om de restanten van gewasbeschermingsmiddelen af te breken. Het restwater wordt geleidelijk boven op het substraat verdeeld met een beregeningsinstallatie. Dankzij het doorzichtige dak zorgt de zon voor warmte, waardoor het gezuiverde restwater kan verdampen.

Biofilter

Een biofilter bestaat doorgaans uit 3 of 5 cubi-containers die gevuld zijn met een substraatmengsel (50% stro, 40% potgrond of compost en 10% teelaarde). Het restwater wordt geleidelijk overgepompt vanuit een restwaterreservoir naar de bovenste van de gestapelde containers. Terwijl het door het substraat sijpelt, worden de resten van gewasbeschermingsmiddelen afgebroken door micro-organismen. Nadien komt het in de open containers waarin wilgen en/of zeggegras groeien, die het water verdampen.

is. In dat geval wordt dit substraat als gevaarlijke afvalstof aanzien en moet de landbouwer het laten ophalen en verwerken door een gespecialiseerde firma.

Grondstofverklaring

Boerenbond, het departement Landbouw en Visserij, Inagro en pcfruit zochten en vonden samen met OVAM oplossingen. Uit onderzoek bleek dat dit substraat geen gevaarlijke stoffen bevat als het wordt afgevoerd. Er kon dan ook in een volgende stap een grondstofverklaring voor dit substraat verkregen worden. Boerenbond heeft die aangevraagd samen met de genoemde partners. Met deze grondstofverklaring kan het substraat afkomstig van een bioremediatiesysteem uitgereden worden op het veld, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

Voorwaarden

Het substraat moet minstens vijf maanden rusten zonder nieuwe vloeistofresten beladen met gewasbeschermingsmiddelen, aan te brengen. Na deze rustperiode kan maximaal 10 m³ per ha van het substraat verspreid worden over het veld, waarbij het in de toplaag (10 cm) wordt ondergewerkt.

Het gebruik is enkel toegelaten indien voldaan wordt aan de geldende regelgeving. De federale wetgeving legt voorwaarden op voor het verhandelen van meststoffen en bodemverbeterende middelen. Met deze grondstofverklaring mag het substraat enkel op eigen percelen uitgevoerd worden. Voor het toepassen van substraat op percelen van derden geldt de federale wetgeving voor het verhandelen van meststoffen en bodemverbeterende middelen, waarbij nog een aparte ontheffing kan worden aangevraagd bij de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Wat moet je doen?

Alle land- en tuinbouwers kunnen deze grondstofverklaring individueel gebruiken door zich aan te melden via www.boerenbond.be/grondstofverklaring. Zo verklaar je individueel te zullen voldoen aan de voorwaarden. Je ontvangt een afschrift van deze grondstofverklaring, waardoor je het substraat kan uitrijden op eigen velden. ■

Kristof Van Laere gebruikt een biofilter

Miet Poppe, secretaris AVBS

Kristof Van Laere, azaleateler uit Lochristi, koos er een jaar geleden voor om een biofilter te installeren op zijn bedrijf. De echte aanleiding hiertoe was het behalen van zijn GlobalG.A.P.-certificaat, waarvoor hij moest kunnen aantonen waar zijn restwater met

gewasbeschermingsmiddelen naar toe ging. “Wat me echt overtuigt, is dat ik puntvervuiling maximaal wil voorkomen”, verklaart Kristof. De installatie zelf bestaat uit vijf vaten van 1m³, en neemt dus niet veel plaats in beslag. Het geheel wordt nog geïnstalleerd in de serre, zodat het operationeel is tegen het komende seizoen. Samen met de biofilter is er een bijhorende vul- en spoelplaats aangelegd. Daar wordt al het vervuilde water verzameld in een septische put en met behulp van een pomp gaat het naar de biofilter. Het systeem is zeer eenvoudig te installeren. Het is een modulaire en vlot verplaatsbare installatie, die geen ingrijpende veranderingen vergt. Eenvoudig en laagdrempelig dus, maar ze zal zeker haar nut bewijzen. Het is voor Kristof zeker een geruststelling dat er een oplossing is voorzien voor het substraat van de biofilter, dat in principe wordt beschouwd als gevaarlijk afval. “Normaal zal ik dat zo weinig mogelijk vervangen. Maar mocht het toch eens nodig zijn, dan is het goed om weten dat er een vereenvoudigde procedure is uitgewerkt door Boerenbond.” ■

SPRANCCOMATIC
Alles over water weten

**...én zeer gedreven in
al wat te maken heeft
met druppelirrigatie!**

